

Sygnatura akt VI Ka 981/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **13 stycznia 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dariusz Prażmowski

Sędziowie SSR del. Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

SSO Grażyna Tokarczyk

Protokolant Agata Lipke

przy udziale Krystyny Marchewki

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 r.

sprawy skazanego **A. B. /B./** ur. (...)

w B., syna D. i B.

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 8 września 2014 r. sygnatura akt II K 648/14

na mocy art. 437 § 1 kpk, art. 624 § 1 kpk

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. K. kwotę 147,60 zł (sto czterdzieści siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 27,60 zł (dwadzieścia siedem złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu nieuiszczonych kosztów obrony skazanego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;
3. zwalnia skazanego od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 981/14

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 13 stycznia 2015r.

Sąd Rejonowy w Zabrze z urzędu (po otrzymaniu pisma z Sądu Rejonowego w Bytomiu) oraz z wniosku skazanego A. B. prowadził ponowne postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, obejmującego kary orzeczone wobec tego

skazanego prawomocnymi wyrokami. W wyroku łącznym z dnia 8 września 2014r. Sąd I instancji uznał, że zachodzą podstawy do orzeczenia jednej kary łącznej 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności obejmującej skazania:

1. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 9 czerwca 2008r. w sprawie o sygn. VIII K 476/08 za czyn z art. 279 § 1 kk i art. 288 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniu 3 grudnia 2007r., na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, oddano oskarżonego pod dozór kuratora sądowego oraz zobowiązano do naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej kwoty 1.244,28 złotych w terminie 4 miesięcy od uprawomocnienia się wyroku, zwolniono go od ponoszenia kosztów procesu; postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 20 sierpnia 2009r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;
2. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 30 czerwca 2008r. w sprawie o sygn. II K 436/08 za czyny z art. 279 § 1 kk, popełnione w dniach 24 listopada 2007r. i 1 grudnia 2007r., na kary jednostkowe po 1 roku pozbawienia wolności, które połączono orzekając karę łączną 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, zobowiązano do naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych łącznie kwoty 6.500 złotych w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku, zwolniono go od ponoszenia kosztów procesu; postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 15 marca 2010r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;
3. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 26 lutego 2009r. w sprawie o sygn. VIII K 1049/08 za czyn z art. 279 § 1 kk, popełniony w dniu 4 maja 2008r., na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat, oddano oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego, zobowiązano do naprawienia szkody w części poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 2.040 złotych w terminie 2 lat od uprawomocnienia się wyroku, zwolniono go od ponoszenia kosztów procesu; postanowieniem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 29 marca 2010r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;
4. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 27 października 2009r. w sprawie o sygn. II K 388/09 za czyn II, tj. z art. 279 § 1 kk, popełniony w okresie od 15 marca 2008r. do 17 marca 2008r., na karę 1 roku i 6 miesięcy, zwolniono go od ponoszenia kosztów procesu;
5. wyrokiem Sądu Rejonowego w Lublińcu z dnia 9 listopada 2010r., w sprawie o sygn. II K 36/09 za dwa czyny z art. 279 § 1 kk i za czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk, popełnione w okresie od 29 lutego 2008r. do 29 marca 2008r., przy przyjęciu konstrukcji ciągu przestępstw, na jedną karę 2 lat pozbawienia wolności, zobowiązano do solidarnego naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 3.850 złotych, zwolniono go od ponoszenia kosztów procesu.

Na poczet orzeczonej kary łącznej Sąd zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach podlegających łączeniu oraz okresy dotychczas odbytych kar, ustalając, iż pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w poszczególnych wyrokach podlegających połączeniu, nie objęte wyrokiem łącznym, podlegają odrębnemu wykonaniu.

W pozostałym zakresie Sąd umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy określoną kwotę tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu udzielonej skazanemu, zwalniając równocześnie skazanego z kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Powyższy wyrok łączny w pkt 1 zaskarżył obrońca skazanego, zarzucając rażącą niewspółmierność wymierzonej skazanemu kary łącznej poprzez niedostateczne uwzględnienie bliskiego związku przedmiotowo – podmiotowego pomiędzy czynami zabronionymi objętymi jednostkowymi wyrokami, które uległy połączeniu w ramach przedmiotowego wyroku łącznego oraz poprzez niedostateczne uwzględnienie pozytywnej prognozy społeczno – kryminologicznej, a tym samym niezastosowanie pełnej zasady absorpcji.

Stawiając taki zarzut wniósł o zmianę pkt 1 zaskarżonego wyroku i obniżenie kary łącznej pozbawienia wolności wobec skazanego do wymiaru 2 lat oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego nie jest zasadna i to w stopniu oczywistym.

W pełni zaaprobować należy poglądy Sądu Rejonowego wyartykułowane w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku co do okoliczności, jakie winny zostać uwzględnione przy wymiarze kary łącznej. Zgodnie z utrwalonym w tym zakresie orzecnictwem Sądu Najwyższego wymiar kary łącznej winien być kształtowany przy uwzględnieniu w pierwszej kolejności celów zapobiegawczych i wychowawczych kary, jak też jej społecznego oddziaływania. Istotnym staje się w kontekście tych celów ustalenie związku przedmiotowego i podmiotowego pomiędzy czynami podlegającymi objęciu karą łączną oraz czas popełnienia przestępstw, jak też ustalenie okoliczności związanych z zachowaniem i szeroko rozumianą sytuacją skazanego po wydaniu wyroków, na mocy których orzeczono kary jednostkowe, w celu rozważenia ich wpływu na ewentualne złagodzenie.

Zaaprobować należy stanowisko Sądu Rejonowego, zgodnie z którym związek podmiotowo - przedmiotowy czynów objętych karą łączną był dość silny, gdyż wszystkie czyny były podobne rodzajowo (popełniane przeciwko mieniu, lecz na szkodę różnych podmiotów, w różnych miejscach). Podnieść jednak należy, czego nie widzi już skarżący, iż znaczna odległość czasowa przestępstw wynosząca kilka miesięcy (8 przestępstw bowiem zostało popełnionych na przestrzeni od listopada 2007r. do maja 2008r.) to okoliczność wskazująca na zasadność zbliżenia wymiaru kary łącznej do sumy kar częściowych. Wskazać należy w tym kontekście skarżącemu, iż zastosowanie zasady pełnej absorpcji przy wymiarze kary łącznej w szczególności winno być ograniczone do sytuacji, kiedy pomiędzy pozostającymi w zbiegu realnym czynami odległość czasowa jest nieznaczna, sama granica pomiędzy nimi nie jest wyraźna, a czyny są jednorodnej i objęte jedynym planem działania. Także okoliczności dotyczące właściwości i warunków osobistych skazanego w kontekście dostosowania wymiaru kary łącznej do realizacji celów w zakresie prewencji indywidualnej zostały przez Sąd Rejonowy właściwie ocenione. I tak w oparciu o opinię o skazanym z jednostki penitencjarnej oraz aktualną kartę karną słusznie wysnuto wobec skazanego niepomyślną prognozę kryminologiczno – społeczną. Skazany, pomimo młodego wieku, jest osobą już wielokrotnie karaną, a rodzaj i ilość popełnianych przez niego przestępstw na przestrzeni niespełna trzech lat wskazuje, iż kradzieże i włamania stanowiły dla niego sposób na życie i utrzymanie się. Co prawda w polu widzenia Sądu orzekającego była pozytywna opinia jednostki penitencjarnej o skazanym, posiada on jednak wykształcenie podstawowe i ograniczone już choćby z tego powodu możliwości podjęcia stałej pracy, nadto nie wykorzystał danej mu szansy i z powodu przekroczenia 50 % nieobecności w kursie zawodowym został skreślony z listy słuchaczy, nie wykazując zainteresowania kontynuacją nauki.

Trudno zatem skutecznie zarzucić Sądowi meriti dokonania nieprawidłowych ustaleń faktycznych dot. postawy skazanego w procesie jego resocjalizacji.

Ponadto, czego już niestety skarżący nie chciał zauważyć, ważkie znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma względem na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Popełnienie większej ilości przestępstw jest zaś istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji, której zastosowanie jest przeciwieństwem zasadę kumulacji (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 12 VII 2000r., II AKA 171/00, OSA z 2001r., z. 2, poz. 5; wyrok SA w Krakowie z dnia 29 VI 2010r., II AKA 100/10, KZS 2010/10/16).

Wyprowadzona wobec skazanego prognoza świadczy zatem o konieczności odpowiedniego zwiększenia dolegliwości wpływającej z kary łącznej dla skazanego w stosunku do najsurowszej kary częściowej objętej wyrokiem łącznym. Okoliczności te w sposób jednoznaczny przeciwstawiają się wnioskowi skarżącego o wymierzenie kary łącznej przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji. Wprawdzie podnoszona przez apelującego prawidłowa postawa skazanego w zakładzie karnym, polegająca na przestrzeganiu regulaminu, wielokrotnym regulaminowym nagrodzeniu oraz

świadczeniu nieodpłatnej pracy, winna zasadniczo sprzyjać pozytywnym zmianom w sposobie życia skazanego, wynikać też może jednak tylko z dobrego przystosowania się do warunków izolacji penitencjarnej, a nie chęci zmiany swej osobowości, tym bardziej, że skazany nie wykazuje w pełni postawy krytycznej wobec popełnionych przez siebie czynów przestępczych. Zasady doświadczenia życiowego uczą, iż prognoza taka, stawiana wobec osób, które w przeszłości wykazały wielokrotnie oznaki braku odpowiedzialności i samodyscypliny, jest dotknięta dużym stopniem ryzyka.

W tej sytuacji wymierzenie kary łącznej w wymiarze 2 lat i 8 miesięcy, zważywszy, iż suma kar częściowych podlegających połączeniu wynosiła 7 lat i 6 miesięcy, uznać należy za rozstrzygnięcie spełniające kryteria sprawiedliwości i racjonalności w kontekście wyżej wskazanych kryteriów.

Bezzasadność stawianego wyrokowi łącznemu w apelacji zarzutu oraz brak uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu były powodem utrzymania zaskarżonego wyroku.

Z uwagi na fakt niepokrycia przez skazanego kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu przez wyznaczonego z urzędu obrońcę, Sąd odwoławczy na stosowny wniosek obrońcy zasądził na jego rzecz od Skarbu Państwa wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej minimalnej stawce wynagrodzenia za reprezentowanie strony w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego.

Fakt pozbawienia skazanego wolności i wynikający z niego brak odpłatnego zatrudnienia były natomiast podstawą rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego o zwolnieniu skazanego z obowiązku poniesienia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami zaś obciążono Skarb Państwa.